

راهنمای کاربردی قانون برنامه پنجم توسعه

جمهوری اسلامی ایران

تهیه:
مدیر بخش
سید محمد رضا احمدی

کلیه حقوق مادی و معنوی این کتاب برای انتشارات کوهسار محفوظ است و هیچ شخص حقوقی یا حقیقی حق چاپ و نشر تمام یا بخشی از این اثر را بدون موافقت کتبی ناشر به هر صورت اعم از فتوکپی، نشر الکترونیک، جزوه و ... ندارد و متخلفین به موجب بند ۵ ماده ۲ قانون حمایت از ناشرین تحت پیگرد قانونی قرار می گیرند.

سرشناسه	مهدی زحمتکش ، سید محمدرضا احمدی
عنوان و نام پدیدآور	راهنمای کاربردی قانون پنجم پنجاه توسعه جمهوری اسلامی ایران / تدوین: مهدی زحمتکش، سید محمدرضا احمدی
مشخصات نشر	تهران: کوهسار، ۱۳۹۰.
مشخصات ظاهری	۴۷۲ص.
شابک	۹۷۸-۹۶۴-۷۶۵۲-۶۱-۲
وضعیت فهرست نویسی	فیا
موضوع	برنامه پنجم توسعه اقتصادی اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران
موضوع	ایران - سیاست اقتصادی -- ۱۳۸۹ - ۱۳۹۳
رده بندی کنگره	ر ۱۳۹۰ / ۲۸ / ۳۱۹۷ KMH
رده بندی دیویی	۳۴۳/۵۵۰۷۴
شماره کتابشناسی ملی	۲۵۲۱۲۸۸

راهنمای کاربردی قانون پنجم پنجاه توسعه جمهوری اسلامی ایران

• تدوین: مهدی زحمتکش، سید محمدرضا احمدی

• ناشر: انتشارات کوهسار

• قایم: آزاده چابکی

• نوبت چاپ: اول، ۱۳۹۰ تهران

• تیراژ: ۱۰۰۰ نسخه

• لیتوگرافی: نگین

• قیمت: ۲۰۰۰۰ ریال

• چاپ و صحافی: چاپ دیجیتال نگین

• شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۷۶۵۲-۶۱-۲

• شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۷۶۵۲-۶۱-۲

کلیه حقوق چاپ و نشر برای ناشر محفوظ است.

مرکز پخش: تهران - خیابان انقلاب - خیابان روانمهر بین خیابان فروردین و

خیابان فخر رازی پلاک ۱۰۸ - کوهسار

تلفن: ۶۶۴۹۴۵۴۱ - ۶۶۴۱۷۴۲۵ - فاکس: ۶۶۹۵۶۰۶۹

سایت الکترونیکی: www.kouhsarpub.com

ایمیل: info@kouhsarpub.com

فهرست مطالب

عنوان	صفحه
مقدمه.....	۱
ممنوعیتهای مندرج در قانون برنامه پنجم توسعه.....	۵
معافیت‌های مندرج در قانون برنامه پنجم توسعه.....	۱۱
مجوزهای مندرج در قانون برنامه پنجم توسعه.....	۱۵
مجوزهای مترتب بر دولت مندرج در قانون برنامه پنجم توسعه.....	۱۶
مجوزهای مترتب بر کلیه دستگاههای اجرایی مندرج در قانون برنامه پنجم توسعه.....	۳۶
مجوزهای مترتب بر وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات.....	۳۹
مجوزهای مترتب بر وزارت علوم، تحقیقات و فناوری.....	۴۰
مجوزهای مترتب بر وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی.....	۴۱
مجوزهای مترتب بر وزارت بازرگانی.....	۴۲
مجوزهای مترتب بر وزارت نفت.....	۴۲
مجوزهای مترتب بر وزارت نیرو.....	۴۵
مجوزهای مترتب بر وزارت صنایع و معادن.....	۴۷
مجوزهای مترتب بر وزارت راه و ترابری و واحدهای تابعه و وابسته.....	۴۸
مجوزهای مترتب بر وزارت جهاد کشاورزی.....	۴۹
مجوزهای مترتب بر وزارت آموزش و پرورش.....	۴۹
مجوزهای مترتب بر سازمان میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع.....	۵۰
مجوزهای مترتب بر دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی و تحقیقاتی.....	۵۱
مجوزهای مترتب بر صندوقهای بازنشستگی خصوصی.....	۵۲
مجوزهای مترتب بر بنیاد شهید و امور ایثارگران.....	۵۳
مجوزهای مترتب بر بانکهای تجاری و تخصصی.....	۵۳
مجوزهای مترتب بر بانک مرکزی.....	۵۴
مجوزهای مترتب بر شهرداریها.....	۵۵
مجوزهای مترتب بر سازمان خصوصی سازی.....	۵۶

۵۶	مجوزهای مترتب بر مناطق آزاد
۵۷	مجوزهای مترتب بر شرکتهای بیمه خارجی با شرکتهای بیمه تجاری داخلی
۵۸	مجوزهای مترتب بر پنگاهها و نهادهای عمومی غیردولتی و بخشهای تعاونی
۵۸	مجوزهای مترتب بر شورای اقتصاد مندرج در قانون برنامه پنجم توسعه
۵۹	مجوزهای مترتب بر سازمان بسیج مستضعفین
۶۱	آیین نامه های اجرایی، دستورالعملها، در قانون برنامه پنجم توسعه
۶۲	آیین نامه های اجرایی، دستورالعملها، لوایح، اسناد، نظام نامه ها، برنامه ها و
۹۷	الزامات « دولت و دستگاههای اجرایی » مقید به مهلت
۹۸	الزامات « دولت و دستگاههای اجرایی » تا پایان سال اول برنامه پنجم توسعه
۱۱۴	الزامات « دولت و دستگاههای اجرایی » تا پایان سال دوم برنامه پنجم توسعه
۱۲۵	الزامات « دولت و دستگاههای اجرایی » تا پایان سال سوم برنامه پنجم توسعه
۱۲۷	الزامات « دولت و دستگاههای اجرایی » تا پایان سال چهارم برنامه پنجم توسعه
۱۲۹	الزامات « دولت و دستگاههای اجرایی » تا پایان سال پنجم برنامه پنجم توسعه
۱۳۱	الزامات « دولت » در قانون برنامه پنجم توسعه
۱۶۷	الزامات « دستگاههای اجرایی » در قانون برنامه پنجم توسعه
۱۶۸	الزامات « دستگاههای اجرایی » در قانون برنامه پنجم توسعه
۱۸۸	قوه قضائیه
۱۹۳	معاونت برنامه ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور
۱۹۹	وزارت مسکن و شهرسازی
۲۰۲	وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی
۲۰۲	وزارت نیرو
۲۰۶	وزارت نفت
۲۰۸	وزارت جهاد کشاورزی
۲۱۱	وزارت راه و ترابری
۲۱۲	وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
۲۲۰	وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
۲۲۵	وزارت آموزش و پرورش
۲۲۷	وزارت اطلاعات
۲۲۹	وزارت صنایع و معادن

۲۳۱	وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح
۲۳۳	وزارت امور خارجه
۲۳۵	وزارت تعاون
۲۳۵	وزارت بازرگانی
۲۳۶	وزارت امور اقتصادی و دارایی
۲۳۷	وزارت رفاه و تأمین اجتماعی
۲۳۸	وزارت کشور
۲۳۹	وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات
۲۴۰	سازمان انرژی اتمی
۲۴۱	بنیاد مسکن انقلاب اسلامی
۲۴۱	شهرداریها
۲۴۳	صندوق توسعه ملی
۲۵۴	بانک مرکزی
۲۵۶	سازمان صدا و سیما
۲۵۷	دانشگاهها
۲۶۱	سازمان ثبت اسناد و املاک کشور
۲۶۳	سازمان جنگلها، مراتع و آبخیزداری کشور
۲۶۳	سازمان تأمین اجتماعی نیروهای مسلح
۲۶۴	سازمان خدمات درمانی نیروهای مسلح
۲۶۴	سازمانها و صندوقهای بیمه‌ای
۲۶۵	سازمان بیمه سلامت ایران
۲۶۶	سازمان اوقاف و امور خیریه
۲۶۶	سازمان زندانها و اقدامات تأمینی و تربیتی
۲۶۷	سازمان پزشکی قانونی
۲۶۸	جمعیت هلال احمر
۲۶۹	بنیاد شهید و امور ایثارگران
۲۷۱	معاونت توسعه مدیریت و سرمایه انسانی رئیس جمهور
۲۷۱	مرکز آمار ایران
۲۷۲	سازمان نقشه برداری کشور

۲۷۲	صندوقهای بازنشستگی
۲۷۳	سازمان حفاظت محیط زیست
۲۷۴	بیمه مرکزی ایران
۲۷۴	شرکتهای مشمول واگذاری
۲۷۵	اتاق بازرگانی و اتاق تعاون و
۲۷۶	بانکهای عامل
۲۷۸	شورای پول و اعتبار
۲۸۰	سازمان بورس اوراق بهادار
۲۸۲	سازمان اموال تملیکی
۲۸۲	شورای اقتصاد
۲۸۳	سازمانهای مناطق آزاد
۲۸۵	گمرک
۲۸۵	شورای عالی شهرسازی و معماری
۲۸۷	سازمان امور مالیاتی
۲۸۷	خزانه داری کل کشور
۲۸۸	شورای عالی اداری
۲۸۸	مرکز امور زنان و خانواده
۲۸۹	الزامات اشخاص حقیقی و حقوقی در قانون برنامه پنجم توسعه
۲۹۳	متن کامل قانون برنامه پنجاه و پنجم توسعه
۴۵۱	آیین نامه اجرایی ماده (۲۲) قانون برنامه پنجاه و پنجم توسعه
۴۵۵	آیین نامه اجرایی بند «و» ماده (۸۰) قانون برنامه پنجاه و پنجم توسعه
۴۵۹	قانون اصلاح بند «ب» ماده (۴۴) قانون برنامه پنجاه و پنجم توسعه
۴۶۳	اصلاحیه قانون برنامه پنجاه و پنجم توسعه-۱۳۹۰/۰۲/۰۵

مقدمه

یکی از مؤلفه‌ها و ضرورت‌های هر جامعه، رعایت قانون و مقررات آن جامعه در زمینه‌های مختلف است که منجر به ایجاد نظم، امنیت، انضباط و عدم هرج و مرج در ارکان مختلف آن جامعه خواهد شد. قوانین برای ایجاد سهولت و رفاه بیشتر مردم تدوین می‌شوند، دستگاه‌ها و ارگانهای مختلف در هر جامعه مسئولیت اجرای قانون را برعهده دارند و مردم هم ملزم به اطاعت و گردن نهادن به آن قانون هستند تا جامعه‌ای قانونمند و موفق به وجود آمده باعث ساماندهی ارکان جامعه خواهد شد.

از سال ۱۳۲۸ در دبیرخانه مجمع تشخیص مصلحت نظام برای هم‌سوسازی سیاست‌های کلی، ضرورت ترسیم و تبیین یک افق روشن در آینده ایران مشخص شد و لذا تا مدت‌ها مطالعات و مباحث تحت عنوان «افق آینده ایران اسلامی» ادامه یافت. در سال ۱۳۸۰ مفهوم چشم انداز بجای افق آینده مورد تأکید قرار گرفت و با تشخیص مقام معظم رهبری ضرورت ابلاغ سند ملی چشم انداز ایران در دستور کار مجمع تشخیص مصلحت نظام قرار گرفت.

نتایج کمیسیون چشم انداز ۲۰ ساله در سال ۱۳۸۱ در مجمع تشخیص مصلحت نظام به بحث گذاشته شد و پس از اصلاحاتی که مقام معظم رهبری در آن مصوبات انجام دادند در سال ۱۳۸۲ به تصویب نهایی رسید و در تاریخ ۸۲/۸/۲۳ به قوای سه گانه ابلاغ شد.

مبدأ و شروع این چشم انداز ۲۰ ساله، قانون برنامه پنج ساله چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران می‌باشد که در آن بخشی از اهداف چشم انداز عملیاتی گردید. در سال ۱۳۹۰ دومین برنامه پنج ساله از چهاربرنامه سند چشم انداز ۲۰ ساله با هدف تبدیل شدن ایران به قدرت اول اقتصادی منطقه در افق ۱۴۰۴ به سه قوه ابلاغ گردید.

تبیین نسبت اهداف نظام در این سند با تغییر و تحولات فزاینده جهانی در ابعاد گوناگون سیاسی، اقتصادی و فرهنگی از مهمترین و ضروری‌ترین فعالیت‌های نظری است که می‌تواند هزینه‌های کشور را در رسیدن به اهداف این سند کاهش دهد. براین اساس، انتظار می‌رود که نیمی از راه و اهداف سند چشم انداز تا پایان برنامه پنجم توسعه تحقق یابد. به عبارت دیگر، باید شرایط و بسترهای لازم برای تقویت اقتصاد ایران، رشد بخش خصوصی، تحقق

رشد مستمر ۸ درصدی، کاهش و رفع بیکاری، جذب سرمایه گذاری های داخلی و خارجی، تک رقمی شدن تورم و... در این برنامه فراهم شود.

بر این مبنا و بر اساس برنامه های افق چشم انداز ۲۰ ساله، ایرانی خواهیم داشت:

- توسعه یافته، متناسب با مقتضیات فرهنگی، جغرافیایی و تاریخی خود و متکی بر اصول اخلاقی و ارزشهای اسلامی، ملی و انقلابی، با تأکید بر: مردم سالاری دینی، عدالت اجتماعی، آزادی های مشروع، حفظ کرامت و حقوق انسان ها و بهره مند از امنیت اجتماعی و قضایی؛
- برخوردار از دانش پیشرفته، توانا در تولید علم و فناوری، متکی بر سهم برتر منابع انسانی و سرمایه اجتماعی در تولید ملی؛

- امن، مستقل و مقتدر با سامان دفاعی مبتنی بر بازدارندگی همه جانبه و پیوستگی مردم و حکومت؛
- برخوردار از سلامت، رفاه، امنیت غذایی، تأمین اجتماعی، فرصتهای برابر، توزیع مناسب درآمد، نهاد مستحکم خانواده، به دور از فقر، فساد، تبعیض و بهره مند از محیط زیست مطلوب؛
- فعال، مسئولیت پذیر، ایثارگر، مؤمن، رضایت مند، برخوردار از وجدان کاری، انضباط، روحیه تعاون و سازگاری اجتماعی، متعهد به انقلاب و نظام اسلامی و شکوفایی ایران و مفتخر به ایرانی بودن؛

- دست یافته به جایگاه اول اقتصادی، علمی و فناوری در سطح منطقه ای آسیای جنوب غربی، با تأکید بر جنبش نرم افزاری و تولید علم، رشد پرشتاب و مستمر اقتصادی، ارتقا نسبی سطح درآمد سرانه و رسیدن به اشتغال کامل؛

- الهام بخش، فعال و مؤثر در جهان اسلام با تحکیم الگوی مردم سالاری دینی، توسعه کارآمد، جامعه اخلاقی، نواندیشی و پویایی فکری و اجتماعی، تأثیر گذار بر همگرایی اسلامی و منطقه ای بر اساس تعالیم اسلامی و اندیشه های امام خمینی (ره)؛

- دارای تعامل سازنده و مؤثر با جهان بر اساس اصول عزت، حکمت و مصلحت.

اگرچه دولت در اواخر سال ۱۳۸۸ لایحه برنامه پنجم توسعه را به مجلس ارائه داد اما به دلیل همزمانی بررسی این لایحه مهم با لایحه بودجه ۸۹، این لایحه از ۱۶ خردادماه ۱۳۸۹ در دستور کار کمیسیون های تخصصی مجلس و کمیسیون تلفیق رسیدگی به این لایحه قرار گرفت.

لایحه برنامه پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران در ۱۹۹ ماده تقدیم مجلس شورای اسلامی شد. نهایتاً قانون برنامه پنجم توسعه که از گسترده ترین و طولانی ترین برنامه های توسعه مصوب

پس از پیروزی انقلاب اسلامی است در تاریخ ۸۹/۱۰/۱۵ با اصلاحات و الحاقات متعدد در ۲۳۵ ماده و ۱۹۲ تبصره به تصویب مجلس شورای اسلامی رسید و مواردی از آن نیز در تاریخ ۸۹/۱۰/۲۵ به تصویب مجمع تشخیص مصلحت رسید. این قانون به عنوان خط مشی عمومی نظام اجرایی کشور در طول سال‌های ۱۳۹۰ الی ۱۳۹۴ دارای نه فصل با عناوین فرهنگ اسلامی-ایرانی، علم و فناوری، اجتماعی، نظام اداری و مدیریت فناوری، اقتصادی بهبود فضای کسب و کار، توسعه منطقه‌ای، دفاعی، سیاسی و امنیتی امور دفاعی، حقوق قضایی و بودجه و نظارت می‌باشد.

در مقدمه توجیهی لایحه تقدیمی به مجلس شورای اسلامی آمده است:

برنامه پنجم توسعه با رعایت اصول زیر تهیه و تدوین شده است:

- دسترسی به جایگاه ترسیم‌شده برای کشور در سند چشم‌انداز بیست ساله در منطقه؛
- تحقق کامل سیاست‌های کلی ابلاغی مقام معظم رهبری؛
- توجه به خطوط راهنمای الگوی اسلامی-ایرانی توسعه در ابعاد مختلف فرهنگی، اجتماعی و اقتصادی؛

□ عدالت اجتماعی، دفاع از حقوق و کرامت انسانی، تأمین اجتماعی، توزیع مناسب درآمد به دور از فقر، فساد، تبعیض؛

□ جلب گسترده مشارکت مردم و مردمی کردن حوزه‌های اقتصادی و اجتماعی؛

□ ایجاد فضای مناسب برای تحقق جهش بلند اقتصادی و اجتماعی.

بنا به ضرورت اجرایی نمودن مفاد قانون برنامه پنجم توسعه توسط کلیه نهادها، بر آن شدیم تا مجموعه‌ای گردآوری نماییم تا به راحتی قوانین خاص (اعم از الزامات، مجوزها، ممنوعیتها و ...) هر یک از نهادها قابل دستیابی باشد. در این مجموعه ممنوعیتها، معافیتها، مجوزها و الزامات وزارتخانه‌ها، سازمانها، شهرداریها، بانک مرکزی، دانشگاهها و ... و الزامات دولت و کلیه دستگاه‌های اجرایی به تفکیک تا پایان سال اول، دوم، سوم، چهارم و پنجم توسعه آورده شده است. ضمن آنکه متن کامل قانون برنامه پنجم توسعه نیز در انتهای کتاب برای مراجعه احتمالی آورده شده است. ایران امروز بیش از هر چیز نیازمند توسعه همه‌جانبه و پایدار است و کاروان آمال اسلامی و انقلابی، راهی جز عبور از ایران توسعه‌یافته ندارد، امید آنکه این مجموعه گامی باشد هرچند کوچک در راه تعالی ایران اسلامی.

جناب آقای دکتر محمود احمدی نژاد

ریاست محترم جمهوری اسلامی ایران

عطف به نامه شماره ۲۰۵۲۸۰ مورخ ۱۳۸۸/۱۰/۲۰ در اجرای اصل یکصد و بیست و سوم (۱۲۳) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران قانون برنامه پنجساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران (۱۳۹۴ - ۱۳۹۰) مصوب جلسه علنی مورخ ۱۳۸۹/۱۰/۱۵ مجلس شورای اسلامی که با عنوان لایحه برنامه پنجساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران (۱۳۹۳ - ۱۳۸۹) به مجلس شورای اسلامی تقدیم و مطابق اصل یکصد و دوازدهم (۱۱۲) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران به مجمع محترم تشخیص مصلحت نظام ارسال گردیده بود با تأیید آن مجمع به پیوست ارسال می گردد.

رئیس مجلس شورای اسلامی - علی لاریجانی

۱۳۸۹/۱۱/۱۰

شماره ۲۴۶۶۹۸

معاونت محترم برنامه ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور

قانون برنامه پنجساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران مصوب جلسه علنی مورخ ۱۳۸۹/۱۰/۱۵ مجلس شورای اسلامی که برخی از مواد آن از سوی مجلس محترم شورای اسلامی به مجمع محترم تشخیص مصلحت نظام ارسال گردیده بود، پس از اظهارنظر مجمع یادشده طی نامه شماره ۴۱۹/۷۳۲۸۵ مورخ ۱۳۸۹/۱۰/۳۰ مجلس شورای اسلامی واصل گردیده است، به پیوست جهت اجراء ابلاغ می گردد.

رئیس جمهور - محمود احمدی نژاد